

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1951/2020
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца ProCredit bank a.d., Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7700/18 од 18.11.2019. године, у седници одржаној дана 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца ProCredit bank a.d., Београд, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7700/18 од 18.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку П 293/18 од 04.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да суд тужену обавезе да му на име накнаде штете исплати износ од 6.410.180,00 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2014. године па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7700/18 од 18.11.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Чачку П 293/18 од 04.10.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете исплати износ од 6.410.180,00 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2014. године па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреда из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могла утицати на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је закључио два уговора о кредиту са корисником кредита Ауто д.о.о. Чачак, којим су кориснику кредита одобрена новчана средства у укупном износу од 80.000 евра, у динарској противвредности по куповном безготовинском курсу банке. Ради обезбеђења наведених кредита, Служба за катастар непокретности Чачак је, на основу решења ...-...-... од 09.09.2010. године и ...-...-... од 04.03.2011. године, уписала извршну вансудску хипотеку на непокретности у власништву АА из ..., двоипособном стану површине 70 м², чију тржишну вредност је Пореска управа, Филијала Чачак, на основу решења од 06.10.2016. године, проценила на износ од 6.410.180,00 динара. Правноснажном пресудом Основног суда у Чачку П 2764/11 од 07.03.2011. године, усвојен је тужбени захтев тужиље АА и утврђено према туженом, овде тужиоцу ProCredit bank a.d., Београд, да су ништаве и без правне важности заложне изјаве за упис заложног права – извршне вансудске хипотеке оверене код Основног суда у Чачку под бр. Ов .../... од 25.08.2010. године и Ов .../... од 25.02.2011. године, уговор о одрицању власника од права на располагање неисписаном хипотеком Ов .../... од 25.08.2010. године и пуномоћје Ов .../... од 25.02.2010. године, што је тужени дужан да призна. Извођењем доказа у поступку пред Основним судом у Чачку у предмету П 2764/2011, утврђено је да АА из ... није потписала пуномоћје Ов .../... од 25.02.2010. године, којим је дато овлашћење пок. ББ, бив. из ..., да заложи непокретност – стан у њеном власништву. АА је свом братанцу, пок. ББ, дала своју личну карту, коју је он злоупотребио, тако што је у Основном суду у Чачку оверено пуномоћје, на основу кога је стан АА оптерећен хипотеком, ради намирања потраживања тужиоца по основу горе наведених уговора о кредиту. Тај стан је иначе заједничка имовина АА и њеног супруга, а ниједно од њих није било упознато са давањем заложне изјаве, нити су се са том изјавом сагласили. Покојни ББ је извршио самоубиство, а у поруци коју је оставио навео је да је запао у велике дугове због чега је фалсификовао пуномоћје ради залагања стана своје тетке АА, без њеног знања и знања њеног супруга.

На утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилно применио материјално право, одбијањем тужбеног захтева тужиоца, којим је тражио да суд тужену обавезе да му накнади штету у износу од 6.410.180,00 динара, колико износи тржишна вредност стана на ком је уписана хипотека, са законском затезном каматом почев од 20.08.2014. године па до исплате.

Одредбом члана 6. став 2. Закона о хипотеци ("Службени гласник РС" бр. 115/2005...63/2015), прописано је да хипотека на непокретној ствари у заједничкој својини се заснива само на целој непокретној ствари и уз сагласност свих заједничара.

У смислу одредбе члана 171. став 1. Породичног закона, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову

заједничку имовину. Заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно, сходно одредби члана 174. став 1. истог закона.

Настанак хипотеке је прописан одредбом члана 8. Закона о хипотеци, тако што хипотека настаје уписом у надлежни регистар непокретности на основу, под тачком 2., заложне изјаве (једнострана хипотека). Једнострана хипотека настаје на основу изјаве воље власника непокретности – заложне изјаве, сходно одредби члана 14. став 1. Закона о хипотеци. Заложна изјава о заснивању једностране хипотеке по форми и садржини одговара уговору о хипотеци, пошто је тако прописано ставом 3. те одредбе Закона. Уговор о хипотеци прописан је у одредби члана 9. Закона о хипотеци, тако што се закључује између власника непокретности и повериоца којим се власник непокретности обавезује да у корист повериоца заснује хипотеку ради намирања обезбеђеног потраживања на начин прописан законом. За закључење тог уговора прописана је форма јавно-бележничког записа или јавно-бележнички потврђене (солемнизоване) исправе, сходно одредби члана 10. став 1. Закона о хипотеци.

У конкретном случају, потраживање које је предмет ове парнице обезбеђено је хипотеком која је заснована противно цитираним одредбама Закона, имајући у виду да недостаје сагласност сувласника за заснивање хипотеке на заједничкој непокретности, па је онда без утицаја чињеница да је лична карта АА, једног од сувласника предметног стана, злоупотребљена приликом установљавања хипотеке.

Наводима ревизије ревидента о томе да је до овере фалсификованог потписа АА дошло неправилним радом службеника овере, за чији рад је тужена одговорна, сходно одредби члана 124. став 1. Закона о државним службеницима, не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. Тужилац није у могућности да потраживање које има према свом клијенту наплати продајом непокретности оптерећене предметном хипотеком, која је ништав правни посао, не само због чињенице да је заснована на основу фалсификоване заложне изјаве, него и због чињенице да је заснована без сагласности свих заједничара, противно одредби члана 6. став 2. Закона о хипотеци. Тужена није одговорна за изостанак сагласности свих заједничара, што значи да не постоји узрочно-последична веза између поступања њеног органа и настанка предметне штете за тужиоца. Због тога се наводима ревизије тужиоца неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци ове пресуде донео у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић